

BELEIDSREGEL GESCHIKTHEID AANGEPAST

De Wet op het financieel toezicht (Wft) bepaalt dat een dagelijks beleidsbepaler geschikt moet zijn om leiding te kunnen geven aan een financiële onderneming. Daarnaast moet iemand die het beleid van een financiële onderneming bepaalt of medebepaalt betrouwbaar zijn. Zowel de geschiktheid als de betrouwbaarheid worden getoetst door de toezichthouders. Voor banken en pensioenfondsen is dit De Nederlandsche Bank (DNB), maar voor de meeste financiële ondernemingen is dit de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

De betrouwbaarheid wordt getoetst op basis van een ingevuld en ondertekend Betrouwbaarheidsformulier, waarbij de toezichthouders informatie opvragen bij de Belastingdienst en het Openbaar Ministerie. Om vast te stellen of een dagelijks beleidsbepaler geschikt is, hebben DNB en AFM de bevoegdheid gekregen van de minister van Financiën om zelf Nadere regelgeving gedragstoezicht financiële ondernemingen (Nrgfo) op te stellen. De Beleidsregel geschiktheid 2012 is zo'n Nrgfo. Deze Beleidsregel is met ingang van 1 april 2023 aangepast.

Gevolmachtigd agent naar een zwaardere categorie

Hoewel de naam van de Beleidsregel anders doet vermoeden, is deze in 2019 ook nog geüpdatet en ook toen werden er al zwaardere eisen aan de gevolmachtigd agent gesteld. Door het vervallen van de diploma-eis voor het optreden als gevolmachtigd agent in het vakbekwaamheidsbouwwerk van de Wft zag de AFM zich genoodzaakt om te eisen

dat tenminste één beleidsbepaler beschikt over algemene en specifieke vakinhoudelijke kennis ten aanzien van het volmachtbedrijf.

In de nieuwe Beleidsregel verhuist de gevolmachtigd agent van categorie C (waar ook de adviseurs en bemiddelaars in zitten), naar categorie B. In categorie B zitten onder andere kredietaanbieders, beleggingsondernemingen en pensioenbewaarders. De meest inhoudelijke verandering die deze verplaatsing met zich meebrengt, is dat de beleidsbepaler zijn geschiktheid moet aantonen ten aanzien van een beheerste en integere bedrijfsvoering. Beschikt een onderneming over twee of meer beleidsbepalers, dan geldt dat het voldoende is als het collectief van de beleidsbepalers beschikt over de specifieke vakinhoudelijke kennis en de geschiktheid ten aanzien van de integere en beheerste bedrijfsvoering. Hierbij geldt echter wel dat iedere beleidsbepaler moet beschikken over specifieke vakinhoudelijke kennis of geschiktheid ten aanzien van de integere en beheerste bedrijfsvoering.

Kennis van AO/IC moet aantoonbaar zijn

De toezichthouders vonden deze zwaardere eisen aan de beleidsbepalers van een gevolmachtigd agent noodzakelijk omdat verzekeraars belangrijke processen uitbesteden aan gevolmachtigd agenten. Denk hierbij aan het accepteren van verzekeringen, risicomanagement, premie-incasso en schadebehandeling. Ondanks dat de verzekeraar verantwoordelijk is voor deze uitbesteding, is het belangrijk dat de beleidsbepalers van de gevolmachtigd agenten de vaardigheden en kennis hebben om de bedrijfsvoering te bewaken en beheersbaar te houden.

paler. De dagelijks beleidsbepaler is iemand die directe invloed heeft op het dagelijks beleid van een onderneming. Denk aan het aannemen en ontslaan van personeel, het huren van een bedrijfspand en het aangaan van overeenkomsten namens de onderneming. Degene die in het handelsregister staat ingeschreven als algemeen directeur is in ieder geval dagelijks beleidsbepaler.

Daarnaast kan ook een directeur of gevolmachtigde wordt aangemerkt als dagelijks beleidsbepaler. Dit is afhankelijk van de bevoegdheden die deze persoon heeft. Als iemand alleen/zelfstandig bevoegd is, dan kwalificeert deze ook als dagelijks beleidsbepaler. De mede-beleidsbepaler is lastiger te kwalificeren. Als mede-beleidsbepaler wordt in ieder geval degene gezien die meer dan 50 procent van de aandelen van een financiële onderneming houdt. Daarnaast kunnen directieleden, die niet volledig bevoegd zijn, of leden van een managementteam als zodanig worden gekwalificeerd. Dit is afhankelijk van de invloed die zij kunnen uitoefenen op het beleid van de onderneming.

Tijdig aanmelden

De toezichthouder moet een kandidaat-beleidsbepaler, voordat deze wordt aangesteld, beoordelen. Pas nadat de toezichthouder kenbaar heeft gemaakt dat er geen bezwaar is tegen de kandidaat-beleidsbepaler, kan de benoeming formeel plaatsvinden. In onze dagelijkse praktijk zien wij het hier nog wel eens misgaan. Denk bijvoorbeeld aan een familiebedrijf, waarbij zoon of dochter al enige tijd in het bedrijf werkzaam is en de ouders bedenken dat het goed is, in het kader van bedrijfsoverdracht, om het kind als directeur in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel in te schrijven.

Ook zien wij het regelmatig gebeuren dat de accountant adviseert om van een eenmanszaak een vennootschap onder firma te maken met de partner in verband met fiscaal voordeel. Leuk bedacht, maar dit betekent wel dat de partner volgens de Wft kwalificeert als dagelijks beleidsbepaler en derhalve de geschiktheidstoets moet doorstaan. »

De kennis en ervaring mogen zijn opgedaan in een niet-financiële onderneming, maar worden wel gerelateerd aan de aard van de onderneming waar de beleidsbepaler werkzaam zal zijn. Hierbij zal in de beoordeling worden betrokken:

- de omvang van de onderneming waar de ervaring is opgedaan;
- de functie waarin de kandidaat zijn of haar ervaring heeft opgedaan; en
- de complexiteit van de onderneming waar de ervaring is opgedaan.

De ervaring moet voldoende aansluiten op de onderneming en de functie die een beleidsbepaler gaat uitoefenen en mag maximaal tien jaar oud zijn. Naast deze ervaring moet een dagelijks beleidsbepaler beschikken over twee jaar bestuurlijke en hiërarchisch leidinggevende werkervaring in een relevante werkomgeving.

Overige wijzigingen

Andere in het oog springende wijzigingen betreffen het verandervermogen waarover dagelijks beleidsbepalers nu ook moeten beschikken. Dit om in te kunnen spelen op de

uitdagingen van klimaatrisico's en duurzaamheid. Daarnaast is het vereiste van tien jaar relevante werkervaring, om voor een 'kleine vergunning' in aanmerking te komen, verlaagd naar zeven jaar. Dit geldt voor ondernemingen met maximaal zes personen, inclusief de beleidsbepaler. Andere kwalificaties om voor een kleine vergunning in aanmerking te komen zijn:

- bestuurlijke ervaring, opgedaan gedurende tenminste één jaar in een voor de onderneming relevante werkomgeving;
- een HBO(+)-diploma, van een voor de onderneming relevante opleiding en minimaal één jaar relevante werkervaring;
- een HBO(+)-diploma en minimaal twee jaar relevante werkervaring;

De relevante werkervaring moet zijn opgedaan in de afgelopen tien jaar, waarvan tenminste één jaar aaneengesloten.

Dagelijks beleidsbepaler versus mede-beleidsbepaler

In de wet wordt een onderscheid gemaakt tussen een dagelijks beleidsbepaler en een mede-beleidsbe-

Niet tijdig aanmelden is een wets-overtreding

Als de partner geen inhoudelijk bemoeienis heeft met het bedrijf is dit een onmogelijke route. Vraag in voorkomende gevallen ook altijd advies aan een Wft-specialist om mogelijke sancties van de AFM te voorkomen.

Een van de wettelijke bepalingen die ook invloed heeft op dit thema is dat een financiële onderneming een transparante en inzichtelijke zeggenschapstructuur heeft. Hiermee wordt beoogd dat de toezichthouders sancties moeten kunnen opleggen aan degenen die het beleid van de onderneming bepalen of mede bepalen. Dat betekent dat altijd een juridisch organigram moet worden aangeleverd, waaruit blijkt wie de uiteindelijk belanghebbenden van de onderneming zijn. Deze moeten gevestigd zijn in een land in de Europese Economische Ruimte of in een land waarmee de toezichthouders verdragen hebben gesloten, zoals onder andere Groot-Brittannië en de Verenigde Staten.

Wanneer de juridische structuur van een financiële onderneming verandert door een overname, moet dit worden gemeld aan de toezichthouder en moeten (eventuele) nieuwe beleidsbepalers en/of mede-beleidsbepalers worden getoetst door de toezichthouder voordat de transactie zijn beslag kan krijgen. Is de (mede)beleidsbepaler al eens getoetst, dan kan worden volstaan

met een hertoetsing. De behandeltermijn voor een complete aanvraag is zes weken. Is de aanvraag niet compleet en stelt de toezichthouder nadere vragen, dan is de termijn maximaal dertien weken. Het is goed om rekening te houden met deze termijnen.

Wijzigingen melden

Als er wijzigingen optreden in de informatie die aan de toezichthouder is verstrekt bij het aanmelden van een beleidsbepaler, dan moet dit worden gemeld aan de toezichthouder. Afhankelijk van de aard en de eventuele ernst van de melding kan er een hertoetsing plaatsvinden. Een dergelijke hertoetsing kan ook plaatsvinden als de onderneming bijvoorbeeld een veel grotere of andersoortige financiële onderneming overneemt. De beleidsbepaler is immers geschikt bevonden voor

de onderneming die hij op dat moment leidde en niet per se voor deze andere onderneming.

Aantonen geschiktheid

De geschiktheid van een beleidsbepaler moet worden aangetoond door middel van een curriculum vitae, waarin uitvoerig is omschreven welke functies de kandidaat heeft vervuld en welke werkzaamheden hierbij behoorden. Daarnaast komen de aanwezige diploma's en eventuele referenten die kunnen verklaren over de uitgevoerde werkzaamheden. Is er sprake van meerdere dagelijks beleidsbepalers, dan wordt ook gevraagd om een zogenaamde geschiktheidsmatrix in te vullen. Hierin wordt per beleidsbepaler aangegeven waar hij of zij voor verantwoordelijk is, welke competenties deze meebrengt en welke ervaring hij of zij heeft op dit gebied. Bijzonder hierbij is overigens dat voor financiële ondernemingen waarvoor één dagelijks beleidsbepaler voldoende is, alle dagelijks beleidsbepalers individueel aan de geschiktheidseisen moeten voldoen.

Tijdige melding bij overname

De toetsing van de geschiktheid geschiedt doorgaans op basis van een deskreview aan de hand van de verkregen en opgevraagde informatie. Maar de toezichthouder kan de kandidaat-beleidsbepaler ook uitnodigen voor een gesprek. Bij DNB gebeurt dit bijna altijd standaard, maar ook bij de AFM zien we dit steeds vaker gebeuren. Zeker bij kandidaat-beleidsbepalers van grote ondernemingen of van ondernemingen die sterk groeien. Recent hebben wij zelfs meegemaakt dat een dagelijks beleidsbepaler werd uitgenodigd voor een gesprek met de toezichthouder op het moment dat hij zijn afscheid aankondigde.

Kortom: niet iedereen is zomaar geschikt als beleidsbepaler van een financieel dienstverlener. Ook als een onderneming verandert, kan de geschiktheid opnieuw worden beoordeeld. Een goed dossier opbouwen en tijdig indienen bij de toezichthouder is hiervoor noodzakelijk. ●

R. (Richard) Meinders
De auteur is senior compliance adviseur bij SVC Compliance te Amersfoort.